

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. De motivis charitatis fraternæ, communibus. Thema. Solliciti servare unitatem spiritûs in vinculo pacis. Ad Ephes. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

omnisque heteroclitus agendi modus; ne & salus, perfectioque propria & aliena retardetur; & regnum nostrum desoletur, id est Collegia nostra, Domus nostræ, eorumque incolæ inter se mutuo collidantur; & sublatæ charitatis

calce, dissolvantur, & corruant; sed potius uno corde, unâ animâ, unâ mente, voluntate, ore, manu, pro viribus Dei gloriam promoveamus; & animabus cælo lucrandis constanter invigilemus.

EXHORTATIO II. IN REGULAM XLII.

Motiva unionis & charitatis fraternæ omnibus Christianis communia exhibet.

T H E M A.

Soliciti servare unitatem Spiritûs, in vinculo pacis. ad Eph. 4.

VEL

Unio & conformitas mutua diligentissimè curanda est. Reg. 4.

Ummo Salvator noster Christus JESUS flagrabat desiderio, ut Discipuli sui & Christiani omnes artificio charitatis vinculo conjungerentur; atque ut id à Patre cælesti impetraret, eum enixè precatus est: *Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi; ut sint unum, sicut &*

nos unum sumus. Joan. 17. 11. *Ut factum voluntate, sicut & nos unum sumus* essentiâ & substantiæ unitate. Ad unitatem verò istam requiritur unio, gloriæ & vinculum. Unde Apostolus hortatur Ephesios c. 4. 3. *Soliciti ut sint, servare unitatem spiritûs, in vinculo pacis.* Ut sit unitas & conjunctio in fabrica Domûs, requiritur vinculum: sed quodnam illud? Calx lateres connectas. Ut sit unitas in navis structurâ, necessarium est vinculum: quodnam illud?

illud? Clavi & bitumen asseres compa-
ginans. Ut sit unitas in Horologio, ad-
lit, necesse est, vinculum: Quodnam il-
lud? Coordinatio & connexio rotarum.
Ut sit unitas in Ecclesia, in Republica,
in Civitate, in Ordine Religioso, in Cœ-
nobio, in Domo; desideratur vinculum;
quodnam illud? Vinculum pacis & cha-
ritatis. *Solliciti servare unitatem Spiritus,*
in vinculo pacis. Ut sint unum, sicut & nos
unum sumus: Ut unum sint Pater & Fi-
lius, intercedat vinculum; sed quodnam
illud? Spiritus sanctus, qui facit utraque
unum, & est Spiritus charitatis, & vin-
culum pacis.

Quò igitur & nos unum simus per
vinculum pacis & charitatis, ternas, ex
multis ab Apostolo assignatis ad Ephes.
4. feligenus rationes, quæ nos ad chari-
tatem mutuam conservandam merito
incitent: Nimirum, quòd simus *unum*
corpus, unus Spiritus, & una sit spes voca-
tionis nostræ.

I. Stimulus primus, nos ex sententia
Apostoli excitans ad mutuam charita-
tem fraternam; ut simus *solliciti servare*
unitatem Spiritus, in vinculo pacis; est,
quia unum corpus sumus omnes, quot-
quot Ecclesie Orthodoxæ membra su-
mus: *Unum corpus,* ad Ephes. 4. §. 4.
Omnium fidei, seu Christianorum,
unum corpus mysticum est, cujus caput
est Christus; qui in membra singula,
tanquam vitis in palmices, influit, vi-
tamque gratiæ producit, & opera vitæ
æternæ meritoria exercendi vim com-
municat. Totus Ordo Religiosus, u-
num corpus est. Tota Provincia unum
corpus est: Collegium aut Domus u-
num particulare corpus est. Quòd si

ergo *unum corpus* Ecclesie, vel Religio-
nis, vel Domus omnes confiamus, &
invicem membra sumus, quis non cer-
nit, quantâ charitate nos unitos esse o-
porteat? Quis non perspicit, quantâ sol-
licitudine, servare debeamus *unitatem*
Spiritus, id est unitatem mentis & ani-
mi; ut licet corporibus divisi simus,
mente tamen & animis conjuncti, uni-
tisque vivamus? At quibusnam in rebus,
hæc unio Spiritus eluceſcet? Quibusnam
occasionibus, se proder? Docet id Apo-
stolus; exponit S. Laurentius Justinia-
nus, in Ligno vitæ, de charitate c. 17. &
L. de discipl. c. 4. Imò vel ipsa mem-
bra nostra, tametsi silent, ipsam chari-
tatis & unionis methodum & praxim
clamant; ita ut inexcusabiles simus, si
non audiamus & imitemur. Itaque in-
tueamur, quid membra membris præ-
stent obsequii & charitatis.

1. Membrum unum ab altero di-
velli, & separari, quàm maximè refor-
midat: cogita, si vel manus, vel pes,
gangranâ latius serpente ac proficien-
te, amputandus sit, quo membra omnia
horrore concutuntur, quo dolore pre-
muntur? sanè arctissimis hominem vin-
culis constringi necesse est, ne se mo-
veat, & vel invitus reluctetur. Pari mo-
do & nos, præsertim Religiosi, qui non
unius duntaxat Ecclesie; sed religionis
etiam membra sumus, omnem divisi-
onem, omnem dissensionem, omnem
charitatis læsionem vehementissimè ti-
meamus: semper membrorum instar
conjuncti, *solliciti* simus, *servare unitatem*
Spiritus in vinculo pacis & charitatis.

2. Pro invicem *sollicita sint membra.* 1.
Corinth. 12. 25. Quanto studio se
Bbbb 3 membra

membra diligunt, & curant? Infirmatur oculus, nonne manus oculo languenti sollicitè remedia adhibet? Se totam exponit in ipsius obsequium, palpat, linit, medetur; & si quid aliud imperari queat solatii, semper præsto est. Quantumcunque occupetur, quamvis à labore fessa sit, nunquam tamen se retrahit à ministerio, nam oculi malum, propter confederationem naturæ, suum esse arbitrat. Hoc agit os, hoc pes: hoc cuncta alia membra: omnia enim membra uno consensu, pari voluntate, libenti animo & absque ulla requie se exercent, ut oculus recuperet sanitatem. Non ab simili ratione, tanquam membra nos diligamus, infirmos omnino obsequiorum genere sublevemus, & in necessitate quavis, solatio sumus, & unitatem Spiritus conservabimus.

3. Si quid patitur unum membrum compatiuntur omnia membra. 1. Corinth. 12. 26. *Compatiuntur* (ut sic membrum patiens dolore levetur) non per communionem cladis, sed per solatium charitatis; inquit S. August. Epist. 133. Unde S. Basilii in Reg. brev. Reg. 175. docuit, evidens signum dilectionis esse duplex: Primò si quis proximi utilitate lætetur & pro ea laboret, Secundò si de ejus malo ac peccato tristetur & mereat. Qui his destituitur, caret charitate: ne autem ea careat, solliciti sumus compatiendo servare unitatem.

4. Si gaudet unum membrum congaudent omnia membra. Nam membrum unum sibi fieri reputat, sive bonum sive malum, quod alteri evenit; ita & nos, quod fratribus nostris accidit, nobis irrogari existimemus: *Tanta*, inquit S.

Laurentius Justinianus l. c. *in cisternam humani corporis membris inest copula, tantus amor, tamque inseparabilis & inseparabilis dilectionis unitas, ut unum sine alio, non valeat gaudere. Latitia illis communis est, pena aequalis, etsi non in actu, tamen in affectu; ita ut quod uni tribuitur, ceteri accipiisse se gratulentur.* Idem Christus Ecclesie & corporis hujus mystici caput, suo docet exemplo, dicens: *Quod uni de minimis meis fecistis, mihi fecistis.* Matth. 25. Similia quoque nobis erga fratres nostros opere aut affectu saltem demonstranda. *Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus.* Ut loquitur Apostolus, Rom. 12. 15.

5. *Solliciti servare unitatem*, sicut membra corporis servant. Primò. Unum membrum, alteri non invidet dignius officium; pes enim oculo non invidet sublimiorem locum: ita & nemo nostrum Fratri suo aut dignius officium, aut ingenium excellentius, aut doctrinam, aut gratiam, sibi non concessam, invidet. Invidia enim est vitium diabolicum, ex matre superbia genitum: Suffoca matrem & non est filia. Deinde quemadmodum unum membrum ab alio læsum, non illico se vindicat: pari ratione inter nos nulli vindictæ sit locus, ut monet Apostolus Rom. 12. *Nulli malum pro malo reddentes.* Tertio. Quemadmodum unum membrum alterius officio se non immiscet: singula enim suis inhaerent officiis, nec oculus audiendi, nec manus ambulandi unquam sibi vendicat actum; sed singula juxta donum & actum suum naturam obtemperant. Ita nostrum quicquid commissam sibi functionem obeat, &

stabit pax; nullo autem modo alieno muneri se se immisceat. Quartò, quemadmodum membris infirmioribus majorem impertimur honorem; magis enim custodim⁹ ac tegim⁹ pedem, quam faciem: Sic quòque Nos non despiciere oportet eos, qui infirmiores, ignobiliores & minores videntur; sed monitum Apostoli sequamur: *Honore invicem prævenite.* Quintò, Quemadmodum unum membrum in periculo lætionis se exponit pro alio, veluti brachium aut manus se opponit ad ictum avertendum à capite: ita & Nos pro Fratribus libenti animo quidpiam sustineamus, exemplo Christi JESU Capitis nostri pro membris suis & verbera & vulnera perpeti non dedignantis.

Hoc igitur stimulo indefinenter ad caritatis unionem excitemur: *Unum corpus sumus.* Ideòque invicem non debent ejus dividi ac separari membra; sed pro se mutuo curam gerere: Compassionem in malis, congratulationem in bonis, absque omni invidià, vindictà, arrogantia, ac neglectu demonstrare. *Magna est hec Caritas munda, virtus & auxilium præstans in omni perfectione, quæ data est divitibus pro gloria, pauperibus pro censu, exalibus pro patria, imbecilibus pro virtute, infirmis pro medicina, pro vita mortuis.* Inquit Sanctus Laurentius Justinianus in Ligno Vitæ. l.c.

II. Alter stimulus nos ad unionem caritatis excitans est, quòd unum à Christo Capite nostro spiritum nacti sumus. *Unus spiritus* ait Apostolus ad Ephes. 4.4. Christus Dominus noster toti corpori mystico (Ecclesiæ) unum infudit spiritum, scilicet spiritum suum, qui singulis membris vitam & motum spiritualem

adsert; sine quo illa mortua & absque motu existerent. At quis & qualis est iste spiritus, quem omnes Christiani accepimus, & à quo unus spiritus nuncupamur?

1. Est Spiritus Dei, Spiritus Divinus; Spiritus Patris caelestis, de quo loquitur Apostolus, atque suis Romanis in e se: ad Rom. 8. 9. *Vos in carne non estis, sed in spiritu: Si autem spiritus Dei habitat in vobis, Spiritus iste Dei, spiritus Patris, non est spiritus servitutis non est spiritus timoris servilis, qualis olim regnabat in Judæis, viventibus secundum Legem timoris; sed est spiritus libertatis, spiritus amoris, spiritus filialis: velut disertè affirmat S. Paulus l.c. v. 15. Non accepistis spiritum servitutis in timore; ut metu poenæ à peccatis coërceamini, Legemque observetis; sed accepistis spiritum adoptionis Filiorum, in quo clamamus, Abba Pater.* In quo clamamus, non tam voce, quam filiali affectu præ dulcedine & teneritudine amoris, quasi infantes teneri, qui carissimum Parentem balbutientes blandulâ & iteratâ voculâ compellere solent: Pater, Pater. Et hic unus spiritus est quem obtinimus, dum Christianam Legem amplexi sumus.

2. Est Spiritus Christi domini. quis verò est spiritus Christi? est idem, qui dei, quia Christus est Deus; Spiritus Christi impellit ad affectus & mores Christo similes, & ad imitandam vitam Christi: Spiritus Mundi est spiritus terrenus & spiritus superbus atque vanitatis: spiritus carnis, est spiritus carnalis & sensualis: spiritus Diaboli, est spiritus malignus, arrogans & invidus. Spiritus verò Christi, est Spiritus caelestis & humilis: Spiritus Christi est spiritus mortificationis & abnegationis:

abnegationis : Qui enim Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Spiritus Christi est spiritus dilectionis, vult enim, ut invicem diligamus. Si quis autem spiritum Christi non habet, hic non est eius. Rom. 8. 8.

3. Est Spiritus Sanctus : est spiritus Caritatis & Gratia à Spiritu Sancto communicat & infusa & ab eo separari nequit. Est spiritus vivificans animas nostras, vitâ gratia, ut docet Sanctus Chrysostomus, Ambrosius & Augustinus : Quemadmodum enim Spiritus Sanctus est vita essentialis & increata; ita quodque est causa vitæ nostræ spiritualis, eamque nobis communicat, & ad opera non carnis; sed spiritus, non peccati & mortis; sed gratia & vitæ impellit : adeoque Filios Dei efficit : Etenim *Quicumque spiritu Dei aguntur, ii sunt Filii Dei.* Ad. Rom. 8. 14. Sicut ergo Samson ad heroica fortitudinis opera patranda, Spiritu Dei correptus agebatur : unde antequam ea aggrederecur, ait Scriptura : *Invit spiritus Domini in Samson* : Ita pariter Iusti, Sancti, omnesque Filii Dei tum ad opera heroica, tum ad alia vitæ æternæ meritoria Spiritu DEI aguntur. Igitur unus spiritus sumus, uno spiritu agimur & regimur.

4. Si verò religiosam vitam spectemus, ad quam Christus nos vocavit, & quam Spiritus Sanctus nobis inspiravit & ad quam Nos benignissimè attraxit ; alia peculiaris dilectionis motiva deprehendemus. Sumus enim *unus spiritus* : hoc est regnat in nobis spiritus paupertatis, non divitiarum ; spiritus Castitatis, non voluptatum ; spiritus obedientia,

non libertatis mundanae & honorum ; sed spiritus Mundo abrenunciandi & moriendi, Deoque unice serviendi & vivendi. Sumus ergo *unus spiritus* multis de causis.

5. Si denique Societatem spectemus, ad quam singulari Dei beneficio vocati, & arctius colligati sumus, *unus spiritus* sumus : accepimus enim Spiritum Apostolicum, spiritum zeli Animarum ; qui verè & propriè est Spiritus Christi, de caelo descendens ; ut homines ad salutem æternam perduceret.

Cùm igitur tot titulis omnes sumus, quasi *unus spiritus*, facile cernimus, quot stimulis ad Charitatem munum excitemur, ut nos uno corde, uno spiritu diligamus & complectamur ; & quidquid ad divisionem spiritus facit, cane pejus & angue fugiamus ; ut uno humero jugum Domini portemus ; ut uno studio, labore & fervore propiam alienamque perfectionem procuremus.

III. Tertius stimulus nos ad unitatem spiritus, in vinculo pacis sartam rectam conservandam impellens est : una spes vocationis nostræ. Allegat quodam hanc causam Doctor Gentium l. c. 9. 4. dum inquit : *Sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae.* Quem (oblecto) non vehementer incitet ad illam servandam fraternæ dilectionis unitatem, si vocationis nostræ spem perperdamus ? Una est spes nostra, una vocatio nostra. Omnes vocati sumus ad cœlestem hereditatem ; cœlestem hæc est una spes nostra. Omnes vocati sumus ad unum Regnum, ad unam coronam, ad unam gloriam & beatitudinem æternam : & hæc est unica expectatio nostra.

Cum igitur in ea brevi post temporis intervallo amicissimam, latissimam, felicissimam, in omnem æternitatem, vitam simul æturi simus, quid hic in terra ex omnibus rebus caducis & quiescentibus esse potest, quod in Nobis spiritus unitatem & charitatem dissolvat? Terra universa Cæli intuitu Punctum est; & hujus Puncti punctulum aliquod Nos à Caritate mutua separabit? Si quis in Cælo jam existeret cum Beatarum illarum mentium choris, terramque hanc exiguam inde despiceret, hominesque liggantes, belligerantes, pugnantes pro terre gleba intueretur, an non exclamaret: Hoc est Punctum, quod inter vos mortales ferro & igne dividitur! O quam angusti sunt mortalium animi! O quam angusti mortalium termini! Ne id fiat, unam vocationis nostræ spem consideremus: Cælum intueamur: ut hortatur S. Ambrosius L. 3. Hexæm. c. 12. *Nostra* (inquit) *conversatio in cælis est; unde ne aliquibus sæculi procelis possit r. scilicet, & tempestate delui, claviculis & circulis, quasi amplexibus Caritatis, proximos quosque complectitur, & in eorum conjunctione requiescit: Caritas est igitur, quæ nos Superioribus necit Cælique inserit.* Mediante scilicet spe vocationis nostræ, quæ Nos non secus atque agricolas in labore animat; ut milites in pugna confortat; ut mercatores in negotiatione excitat; ut messem coronam, thesaurumque cælestem unanimiter quarant? & feliciter reperiant? Quæ cum ita sint, Charissimi, secundum Apostoli monitum pro viribus stituti simus servare unitatem spiritus in vinculo pacis. Si id neglexerimus, veterè inexcusabiles sumus. Non Cælum,

ait S. Laur. Justin. L. de dif. c. 4. non Angeli non alia contra te producentur testimonia. Tu tuus accusator eris: Tu testis scilicet. Mandatum (dilectionis fraternæ) fueris pratergressus. Quare ad conservandam exactam unitatem spiritus & voluntatis exstimulet Nos 1. Quia unum Corpus sumus in Christo, & sub uno Capite Christo, alter alterius membra; ac proinde membrorum unionem æmulemur; omnem disjunctionem, seu disensionem declinemus; pro nobis invicem in morbis & adversis sollicitudinem geramus; intimèque compatiatur: cum gaudentibus gaudeamus; fleamus cum flentibus; absque invidiâ, absque vindictâ, absque alterius officii occupatione, membrique vilioris contemptu. 2. Exstimulet nos unus spiritus ad unionis conservationem; unus spiritus Patris, qui Nos Filios Dei adoptivos constituit; unus spiritus Filii, qui nos Christi imitatores efficit: unus spiritus Spiritus Sancti, qui nos ad opera heroica & vitæ æternæ meritoria impellit. Unus spiritus Religionis, qui Nos Fratres in Christo reddit: unus spiritus Societatis, qui Nos Christi ministros & in animarum salute Cooperatores ordinat. 3. Una spes vocationis nostræ, una beatitudo, una Corona, una gloria perpetua, in qua, in omne ævum, conjunctissimis mentibus, victuri sumus, exstimulet nos, adjuvet, & impellat nos, ut hanc brevem & fluxam temporis ac vitæ nostræ periodum in maximâ Caritate, in pace & tranquillitate summâ transigamus; donec in æternâ felicitate, in summa unitate, uno corde & ore, uno corpore & spiritu, Sanctissimam Trinitatem amemus, laudemus & glorificemus in secula. Amen.

Cccc

EXHOR-